

ності, – карається позбавленням волі на строк від одного року до восьми років.

Те саме діяння, вчинене:

- а) щодо двох або більше осіб;
- б) щодо жінки, яка завідомо для винного перебуває у стані вагітності;
- в) у зв'язку із здійсненням потерпілим чи його близькими родичами службової діяльності або виконанням громадського обов'язку;
- г) у відношенні свідомо для винного неповнолітнього або особи, яка перебуває в безпорадному стані чи в матеріальній або іншій залежності від винного;
- д) у зв'язку із захопленням в якості заручника;
- е) з особливою жорстокістю;
- ж) способом, умисне створює небезпеку життю або здоров'ю інших людей;
- з) групою осіб;
- і) з корисливих мотивів або за наймом;
- к) з хуліганських мотивів;
- л) з метою приховати інший злочин або полегшити його вчинення;
- м) внаслідок расової, релігійної, національної чи етнічної нетерпимості;
- н) у цілях пересадки або використання іншим чином органів, частин органів або тканин тіла потерпілого;
- о) неодноразово;
- п) особами, які раніше скоїли вбивства, передбачені статтями 108 або 109 цього Кодексу, – карається позбавленням волі на строк від п'яти до дванадцяти років.

КК Грузії визначає в основному складі набагато більше конструктивних та кваліфікуючих ознак умисного тяжкого тілесного ушкодження, ніж КК України. Санкція, яка передбачається цим Кодексом за вчинення даного злочину має однаковий з Кримінальним Кодексом України вищу межу покарання у вигляді позбавлення волі, а саме вона встановлена у 8 років. Що ж до нижчої межі покарання, то за КК Грузії вона встановлена в 1 рік, на відміну від Кримінального Кодексу України, де вона становить 5 років.

Одним з найважливіших завдань кримінального права будь-якої країни є боротьба з посяганнями на життя людини., адже саме життя становить основну соціальну цінність. Найбільш небезпечним зі злочинів, які

посягають саме на життя є умисне тяжке тілесне ушкодження. Досліджені Кримінальні кодекси України, Федеративної Республіки Німеччини, Швейцарії та Грузії дають майже однакове визначення поняттю "тяжке тілесне ушкодження". Передбачені цими кодексами санкції також є схожими, і встановлюють покарання у вигляді позбавлення волі.

Література

1. Кримінальний кодекс України із змінами і доповненнями на 6 липня 2011 року – К.:Алерта; ЦУЛ. – 184 с.
2. Кримінальний Кодекс Швейцарії [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://law.edu.ru/norm/norm.asp?normID=1241950&subID=100098712,100098714,100098871,100099603#text>.
3. Кримінальний Кодекс Федеративної Республіки Німеччини [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://law.edu.ru/norm/norm.asp?normID=1242733&subID=100102942,100102944,100103629#text>.
4. Кримінальний Кодекс Грузії [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://law.edu.ru/norm/norm.asp?normID=1241370&subID=100095257,100095259,100095266,100095429,100095449#text>.

УДК 343.3/.7 (043.2)

Ніколенко Ю.В.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Багіров С.Р., к.ю.н., доцент

НЕЗАКОННІ ДІЇ З ДОКУМЕНТАМИ, БЛАНКАМИ, ШТАМПАМИ ТА ПЕЧАТКАМИ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ: ЮРИДИЧНИЙ АНАЛІЗ СКЛАДІВ ЗЛОЧИНІВ

Підроблення посвідчення або іншого документа, який видається чи посвічується підприємством, установою, організацією, громадянином-підприємцем, приватним нотаріусом, аудитором чи іншою особою, яка має право видавати чи посвідчувати такі документи, і який надає права або звільняє від обов'язків, з метою використання його як підроблювачем, так і іншою особою, або збут такого документа, а також виготов-

лення підроблених печаток, штампів чи бланків підприємств, установ чи організацій незалежно від форми власності, а так само інших офіційних печаток, штампів чи бланків з тією самою метою або їх збут – караються штрафом до сімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років.

На сьогоднішній день реалізація прав і законних інтересів ускладнюється, а інколи стає неможливою без належного документального посвідчення юридично значущих фактів. У зв'язку з цим ст. 358 Кримінального Кодексу України (далі – КК України), яка передбачає відповідальність за підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут і використання підроблених документів, печаток, штампів, варто розглядати як важливу законодавчу гарантію здійснення та захисту прав і законних інтересів фізичних і юридичних осіб. Цікаво, що кримінальні кодекси деяких зарубіжних країн (Болгарії, Голландії, Польщі, ФРН, Франції, Швейцарії та ін.) містять самостійні розділи (глави) "Підроблення документів". Натомість у вітчизняній кримінально-правовій доктрині доводиться недоцільність виділення окремого розділу КК України, який би вмщував усі (або майже усі) норми про відповідальність за кримінально карані підроблення. Місцезнаходження в Особливій частині КК України норм про злочини, способом вчинення яких є підроблення, має визначатись тим об'єктом, якому спричиняється шкода від такого діяння.

Актуальність та важливість цієї теми полягає в тому щоб кожний, хто вчинив злочин, був притягнений до відповідальності і жоден невинний не був покараний.

Під підробленням документа потрібно розуміти як повне виготовлення сфальсифікованого документа, так і часткову фальсифікацію змісту справжнього документа. В останньому випадку (так звана переробка) перекручення істини відбувається шляхом внесення у документ неправдивих відомостей (виправлення, внесення фіктивних записів, знищення частини тексту, витравлення, підчистка, змивання, підробка підпису, переклеювання фотографій, проставлення на документі відбитка підробленої печатки тощо). Якщо особа підроблює відбиток штампу або печатки, й дії слід вважати підробленням документа, оскільки вказаний відбиток є необхідним реквізитом документа.

Мета використання підробленого документа має конкретний характер і, зокрема, означає прагнення винного отримати певні права або

звільнитись від обов'язків (приховати шлюб або судимість, збільшити стаж роботи за спеціальністю, влаштуватись на певну посаду, вступити до ВНЗ тощо). Підроблення документів, штампів, печаток або бланків з метою їх по дальшого використання для незаконного і безоплатного заволодіння чужим майном шляхом обману слід кваліфікувати за сукупністю злочинів – за ч. 1 (ч. 2) ст. 358 і за ч. 1 ст. 14, частинами 2, 3 або 4 ст. 190 КК України як готування до шахрайства за обтяжуючих обставин.

В юридичній літературі досить поширеною є точка зору, згідно з якою особа, яка виготовила підроблений документ, а згодом його використала, підлягає відповідальності лише за ч. 1 ст. 358 КК України за підроблення документа. Видається, однак, що дії особи, яка спочатку підробила документ, а згодом його використала, слід кваліфікувати за сукупністю злочинів, передбачених ч. 1 (ч.2) ст. 358 і ч. 4 ст. 358 КК України, оскільки за таких обставин має місце реальна сукупність злочинів, утворена діяннями, передбаченими різними частинами однієї статті Особливої частини КК України. Використання підробленого документа є самостійним складом злочину, який не охоплюється поняттями підроблення, складання, видачі та збуту і передбачений окремою кримінально-правовою нормою із самостійною санкцією. Особа, яка брала участь у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 або ч. 2 ст. 358 КК України як співучасник (організатор, підбурювач або пособник), а згодом використовує підроблений документ, має нести відповідальність за правилами про сукупність злочинів – за співучасть у підробленні документа і за використання підробленого документа.

Суб'єкт злочину, передбаченого ч. 1 ст. 358 КК України, – загальний.

Суб'єкт злочину, передбаченого ч. 2 ст. 358 КК України, є спеціальним – це працівник юридичної особи будь-якої форми власності, який водночас не повинен бути службовою особою, а так само приватним підприємцем, аудитором, оцінювачем, адвокатом або іншою особою, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг. основною розмежувальною ознакою злочинів, передбачених частинами 1 і 2 ст. 358 КК України, вчинених у формі підроблення, виготовлення та збуту певних предметів, є суб'єкт.

Об'єктивна сторона злочину виражається у таких формах: 1) підроблення посвідчення або іншого документа з метою використання його як самим підроблювачем, так і іншою особою; 2) збут підробленого документа; 3) виготовлення підроблених печатки, штампу або бланку; 4) збут

таких штампів, печаток, бланків; 5) використання завідомо підробленого документа.

Дослідження даної теми повністю підтвердило її актуальність як для теорії кримінального права, так і для правозастосовної практики. Підроблення документів, штампів, печаток або бланків з метою використати їх надалі для незаконного і безоплатного заволодіння чужим майном шляхом обману слід кваліфікувати за сукупністю злочинів – за ч. 1 ст. 358 і за ч. 1 ст. 14, ч. ч. 2, 3 або 4 ст. 190 КК України як готування до шахрайства за обтяжуючих обставин.

Кваліфікація за ст. 358 КК України не виключається, якщо особа шляхом підроблення документа прагне реалізувати своє дійсне право, що ґрунтується на чинному законодавстві, оскільки і в такій ситуації відбувається посягання на встановлений порядок документального посвідчення фактів, які мають юридичне значення.

Використання завідомо підробленого документа є закінченим злочином з моменту, коли документ пред'явлено або подано винним незалежно від того, чи вдалося йому досягти поставленої мети.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України: наук.-практ. коментар / за заг. ред. В.Т. Маляренка, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – Х.: Одиссей, 2008. – 152 с.
3. Тучков С. С. Підроблення як спосіб вчинення злочину : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. – К., 2009.
4. Великий енциклопедичний юридичний словник / за ред. акад. НАН України Ю.С. Шемшученка. – К.: Юридика думка, 2010.
5. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. – К.: А.С.К., 2010.

Огороднік М.,
студент,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м.Київ
Науковий керівник: Хорт І.В., старший викладач

ОБВИНУВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОКУРОРА У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ

У квітні поточного року Верховна Рада України прийняла новий Кримінально-процесуальний кодекс (КПК) України, згідно з яким на прокурора покладаються такі функції: підготовка обвинувачення у досудовому провадженні, а у судовому провадженні – підтримання державного обвинувачення та інші.

Функціями прокурора на стадіях досудового і судового слідства переймалися такі українські і зарубіжні дослідники, як Л. Александров, В. Божьєв, Л. Давиденко, В. Зеленецький, А. Кучин, Л. Лобойко, М. Михеєнко, О. Михайленко, В. Нор, В. Іївненко, М. Руденко, В. Савицький, М. Строгович, Г. Середя, И. Сухарев, А. Тушев та інші. Водночас зазначені фахівці майже не зверталися у своїх дослідженнях до такої функції, як підготовка прокурором обвинувального акта.

Цей державно-правовий напрям прокурорської діяльності є загальнопроцесуальним, і за новим КПК України йменується функцією обвинувачення (ч. 3 ст. 23), яка реалізується в досудовому провадженні у формі підготовки обвинувачення (пункти 1-14 ст. 36 нового КПК України), а у судовому провадженні – у формі підтримання державного обвинувачення (пункт 15 ст. 36 КПК України). Вказана функція реалізується прокурором не тільки задля викриття особи у вчиненні злочину, а й з метою захисту кожного потерпілого, відновлення його порушених прав, а також з метою забезпечення безпеки держави і суспільства. Таким чином, функція обвинувачення, що виконується прокурором у кримінальному судочинстві, є не тільки однією із основних (загальнопроцесуальних) функцій кримінального судочинства, спрямованою на висунення обвинувачення і доведення його перед судом, а й правовим засобом захисту і інтересів особи, держави і суспільства від злочинних посягань у цілому.

Після направлення прокурором обвинувального акта (кримінального позову) до суду, прокурор зобов'язаний довести це обвинувачення перед